

dat ze in Basel als studenten niet op het goede leven van Holland moesten rekenen? 'Geen wijn noch bier', dat wil zeggen: water - wat een vooruitzicht: op water en brood in Basel! Basilius gaat verder. Een proef zal hem hebben doen zien dat de jongens de beginselen van het Latijn nog moesten leren en dus veel te laat kwamen. Tenslotte informeert hij hoeveel ze wel denken dat hij te vergeven heeft. Hun rekensom komt uit op een veel te hoog bedrag. Zijn slotsom komt dan uit op een bedrag dat blijk geeft van zijn voorzichtigheid, zijn mildheid en zijn verering voor Erasmus. Tenslotte brachten ze dan toch maar een brief met het bericht dat ze verwanten van Erasmus waren. Stel je voor dat het ondanks alles toch waar zou zijn. Zo gingen die drie huiswaarts en aanvaardden, na verblijf in een goed hotel, de thuisreis. Waar stond hun huis? Het meest verdachte is toch wel, dat ze zich hartje winter naar Basel begaven en zich, zonder dat van enig protest of pleidooi blijkt, lieten wegsturen, hartje winter, helemaal naar Rotterdam. Hoe Hollands was hun Hollands? En maakten die jongens die onnozele indruk expres om zich met uitvoeriger antwoorden niet te verraden? Voor zover we nu kunnen zien lijkt het stel ons niet helemaal betrouwbaar - 'in dubiis' dient men zich voorzichtig uit te drukken. Verrassingen zijn nooit uitgesloten. Mocht later blijken dat we ons hebben vergist, dan hopen we dat te berichten!

Verwanten van Erasmus spelen in een andere post de rol van informant. Bonifacius bericht op 19 april 1557 aan een student uit Rotterdam 2 thaler te hebben gegeven. Verwanten van Erasmus, zo tekent hij aan, hadden de jongeman in de waan gebracht dat Rotterdammers, welke ook, die zich in Basel meldden, op grond van Erasmus' testament mochten rekenen op een jaarlang bijstand in natura - vandaar zijn komst naar Basel. Bonifacius, even vriendelijk als zijn zoon, las hem het testament voor en vroeg hem de verwanten te berichten wat de bepalingen waren en hun te vragen voortaan niemand valse hoop te geven¹⁴). Basilius heeft van die post geweten!

In 1598 is het de vroedschap van Rotterdam zelf die zich tot Basel wendt. Die brief is in Basel bewaard. Door dr. L. Sieber, bibliothecaris van de Baselse universiteitsbibliotheek, werd rector Kan in 1875 op de hoogte gebracht van zijn bestaan; in 1876 kon hij de tekst, met zijn vertaling, afdrukken in zijn *Geschiedenis van het Erasmiaansch Gymnasium*, als bijlage A¹. Door alle oorlogshandelingen was er, zo schreef de vroedschap, eerder niet van geko-